

DE SCHUDZEEF

DORPSKRANT VOOR ZOUTKAMP

nummer 2, Maart 2003

Deze maand in De Schudzeef o.a.:

JEUGDTHEATER

GARNALENCRISIS

RANSUILEN

KONINKLIJKE ONDERSCHEIDING

Voorwoord

Na een maand geen Schudzeef, is het eindelijk dan weer zover! Voor U ligt de maart editie met voor een ieder weer wat. Voor de liefhebbers van verhalen uit het verleden hebben we deze keer een artikel over een stoomboot die tussen "Stad" en Zoutkamp heeft gevaren. Ook nieuws over het bromfietsmuseum, een klein museum dat volgens ons zeker aandacht verdient! Naast allerlei verenigingsnieuws vinden we in deze schudzeef ook nog een verhaal over ransuilen. En er werd ook nog een [oud]Zoutkamper geridderd. De jeugd doet ook een duit in het zakje, die willen heel graag weer een jeugdsoos, hoe en wat leest U verderop in deze editie. Ook binnenkort te verwachten in ons dorp is een jeugdtheater. De palingrokerij op ons dorp speelt hierin ook een rol! De redactie wenst U alvast veel leesplezier

De nieuwe dorpsfilm van Wim Mollema is vorige week op videocassette uitgekomen. Ongeveer 120 mensen hebben deze film besteld, en Wim is al druk bezig met het bezorgen van deze film. Het gebeurt ook wel eens dat hij mensen niet thuis treft. Om "vergeefse reizen" te voorkomen kan de film ook bij Sjoerd Moes worden afgehaald. Vantevoren even bellen is wel handig, want ook Sjoerd is wel eens niet thuis!

Colofon

Redactie

Eppo Lukkien	tel. 401425	Voorzitter
Elise Nienhuis	tel. 402527	Secretaris
Willy Bakker-Tadema	tel. 407075	Redactie
Sjoerd Moes	tel. 402257	Redactie
Hink Horneman	tel. 0595433333	Redactie
Erna Knol	tel. 401447	Redactie

Kopieerwerk

Het kopieerwerk voor De Schudzeef wordt verzorgd door Nelly Bolt, Enne Tammens en Johan Kamstra.

Eerstvolgende verschijningsdatum

De eerstvolgende Schudzeef verschijnt op 18 april 2003.
Kopij voor dit nummer inleveren vóór 9 april 2003.

Kopij

Kopij voor De Schudzeef dient uiterlijk 10 dagen voor de verschijningsdatum te worden ingeleverd, bij voorkeur per mail of op diskette.

E-mail adres: schudzeef@planet.nl

Inleveradres kopij: Elise Nienhuis, Churchillweg 77, Zoutkamp
Eppo Lukkien, Kerkpad 2, Zoutkamp
Sjoerd Moes, Dorpsstraat 10, Zoutkamp

Bankrelatie

Rekeningnummer 33.52.13.170, Rabobank Noord-West Groningen.

Bedankjes

Na mijn polsbreuk, het verblijf in het ziekenhuis, bij thuiskomst en de tijd dat ik niets kon doen heeft het mij goed gedaan dat er zoveel hulp en belangstelling is geweest. Ik wil jullie graag bedanken voor de telefoontjes, de kaarten, het bezoek in het ziekenhuis en thuis en natuurlijk ook voor de bloemen en andere cadeaus. Het gaat nu weer de goede kant op en door de fysiotherapie waar ik nu heen ga moet het gebruik van de pols en hand weer optimaal worden.

Nogmaals bedankt, ook namens Bert, Ralph/Annemarie en Marloes.

Meta Buikema.

Voor de blijken van medeleven die wij tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn man en onze vader en opa Abel Zwart hebben ontvangen, heeft ons enorm gesteund. Wij willen u hiervoor hartelijke bedanken.

Joke Zwart-Hazenberg
kinderen en kleinkinderen

Help de Polen en Roemenen

De laatste dinsdag van de maand tussen 13.00 en 16.00 uur kunt u weer uw kleding en dergelijke inleveren bij de kerk, Verbindingsweg 1 in Zoutkamp. Voor informatie over de organisatie van de ophaaldienst kunt u contact op nemen met B. Visser, tel 401306 of R. de Vries, tel. 402068. Voor giften: Rabobank 3352.17.605 t.n.v. T. Zijlstra-Van Dijken, Inz. Aktie Polen, Churchillweg 20, Zoutkamp.

Oud Papier

In de maand januari is er 10.000 kg oud papier opgehaald, en in februari 7740 kg.

AGENDA

10 april	Bestuursvergadering Ver. Dorpsbelangen ZK
17 april	Jaarvergadering Ver. Dorpsbelangen ZK)Deurenloods 20.00 uur'

Belangrijke telefoonnummers

Noteert u even de volgende telefoonnummers:

- Dorps- en buurtbeheer De Marne, contactpersoon Mark Stoepker, 0595 575596.
- Buurtagent voor Zoutkamp, 0900-8844 (algemeen nummer, vragen naar agent voor Zoutkamp)

KOFFIEMORGEN VOOR VROUWEN

De geref. Vrouwenvereniging Zoutkamp organiseert een ochtend om samen met andere vrouwen te luisteren, te praten en te zingen om zo elkaar te bemoedigen en op te bouwen in het geloof. Voor deze ochtend is Ds. H.C. Marchand uit Groningen uitgenodigd, hij zal spreken met als onderwerp "Weest niet bezorgd..". De gezellige morgen zal gehouden worden d.d. woensdag 26 maart a.s. van 09.30 tot 11.30 uur. De koffie is om 09.00 uur klaar. Er is kinderopas aanwezig en er wordt in de pauze een collecte gehouden. U komt toch ook?!

BUSREIS NAAR BEVERWIJK

Bij voldoende deelname ligt het in de bedoeling op zaterdag 26 april a.s een busreis te organiseren naar de overdekte markt in Beverwijk. Deze markt is ook bekend als zwarte markt met struinschuur, grandbazar, computer markt, oosterse markt, met 3000 kramen. Belangstellenden worden verzocht zich op te geven bij Gretha Bronsema, tel.: 0595-401233, b.g.g.: graag even een briefje door de brievenbus Asingastraat 28, Ulrum. De kosten zijn op dit moment nog niet bekend! Bij aanmelding kan hierover waarschijnlijk meer worden gezegd. Uw aanmelding zie ik graag zo spoedig mogelijk tegemoet. Bij voorbaat dank voor uw medewerking,

Gretha Bronsema.

Stichting EUROPA KINDERHULP

GEEF EEN KANSARM KIND DE VAKANTIE VAN ZIJN LEVEN,

Wat voor uw kinderen heel gewoon is, kan voor een kansarm kind heel bijzonder zijn. Een dagje uit, samen boodschappen doen, samen een wandeling, drie maal daags een maaltijd die voor hem of haar wordt verzorgd. Een beetje aandacht, geduld, en een liefdevol plekje gedurende drie weken tijdens de zomervakantie is alles wat wij voor deze kinderen vragen. Voor de provincie Groningen komen de kinderen uit Nederland, Duitsland, Frankrijk en hoogstwaarschijnlijk uit Roemenie, hierover zijn nog onderhandelingen gaande met de autoriteiten aldaar.

Deze kinderen worden geselecteerd door maatschappelijke- en religieuze instellingen zoals het Leger des Heils, Humanitas, Sociale diensten, scholen, RIAGG en soortgelijke organisaties.

Bel voor vrijblijvende informatie naar de Stichting Europa Kinderhulp

tel: 0598 446356 Anneke Hommes

NEDERLANDSE RODE KRUIS AFD. DE MARNE.

BOOTTOCHT DONDERDAG 15 MEI 2003

Wij nodigen de inwoners van de voormalige gemeentes ULRUM en KLOOSTERBUREN uit voor deze dag. Vooral voor die mensen, die veel aan buis zijn gebonden en niet meer zelfstandig van huis kunnen gaan.

Meldt u zich aan bij één van de onderstaande vrijwilligers van het Ned. Rode Kruis afd. De Marne in uw woonplaats.

Op de boot zijn die dag vrijwilligers en verpleegkundigen van het Ned. Rode Kruis aanwezig om het u zo aangenaam mogelijk te maken.

De kosten voor deze geheel verzorgde dag bedragen E 25,00

U vertrekt 's morgens met de bus vanuit uw woonplaats naar Drachten (Haven).

Met de boot "De Waterpoort" varen we via Eernewoude door de Feanen naar Grouw.

In Grouw kunnen we even passagieren en dan vertrekken we 's middags via een andere route naar Drachten waar wij ongeveer om 17.00 uur aankomen. De bus staat daar ons op te wachten en zal ons weer thuis brengen en dan hopen we om 18.00 uur weer thuis te zijn.

OPGAVE GRAAG VOOR 15 APRIL A.S. BIJ:

ZOUTKAMP: Mevr. J. de Wit tel. 401995

Mevr. H. Postma tel. 401564

Mevr. B. Zwart tel. 401590

Aanleunw. Asingahof Mevr. G. Bronsema tel. 401233

inwoners Asingahof Mevr. A. Vogel tel. 402082

Gym in Zoutkamp

Vanaf heden tot aan de zomervakantie kan er bij SV Zeester op de woensdagavond van 20:00 uur tot 21:00 uur worden gesport. Er wordt dan aerobics c.q. jazzgymnastiek in de gymzaal van Zoutkamp gegeven voor volwassenen. De lessen worden verzorgd door Silvia Bruinsma. Kom gerust eens langs en doe een les mee!

Na de zomervakantie komt onze leidster Cecilia Bakker terug van zwangerschapsverlof en zijn de lessen weer in Ulrum op de oude tijden.

Voor meer informatie kun je altijd even contact opnemen met Tineke Koudenburg (402391).

Jaarvergadering Uitvaartvereniging "De Laatste Eer"

Op donderdag 27 maart 2003 in het gebouw 't ANKER, H.J. Siccamastraat te Zoutkamp.

Aanvang: 20.00 uur

AGENDA:

Opening;

Notulen van de vorige jaarvergadering

Verslag penningmeester

Verslag kascommissie:

Mw. L. Visser-Wiersum

Mw. S. Oortwijn

Benoeming nieuw kascommissielid

6. Bestuursverkiezing

Aftredend en **niet** herkiesbaar: dhr. D. Dijkstra

Aftredend en herkiesbaar: dhr. B. Davids

7. Mededelingen

8. Rondvraag

9. Sluiting.

Het is voor het bestuur prettig om tenminste één maal per jaar met de leden 1'an gedachten te kunnen wisselen over het reilen en zeilen van de vereniging. Mogen wij daarom op een goede opkomst kunnen rekenen ????

BELANGRIJK!!!!

Denkt u eraan, dat leden die 18 jaar worden dan zelfstandig lid moeten worden

Gaat U verhuizen? Uw adreswijziging doorgeven aan de penningmeester !!

Mevr. S. Oorwijn, Julianastraat 31, 9974 RP Zoutkamp (tel. 0595-402530)

Namens het bestuur:

R.G. de Vriesvoorzitter O. de Boer, lid

B. Zwart-Koolstra, secretaris D. Dijkstra, lid

S. Oortwijn penningmeester B. Davids lid

Koninklijke Onderscheiding in de gemeente De Marne

Op de jaarlijkse gemeente-avond van de Samen Op Weg Kerk te Zoutkamp, heeft burgemeester J.A.J. Stam op woensdagavond 12 maart een Koninklijke Onderscheiding uitgereikt aan de heer J. Rigtering. De heer Rigtering is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

De heer Jan Rigtering is geboren op 07 februari 1939 te Groningen, was mededirecteur van het transportbedrijf Visser te Zoutkamp en heeft in een aantal maatschappelijke organisaties een leidende functie vervuld.

Een overzicht van de verdere activiteiten van de decorandus:

1969-2002: boekhouder van de Gereformeerde Kerk te Zoutkamp

1975-1990: lid van de gemeenteraad van de voormalige gemeente Ulrum

2000-heden: voorzitter van het CDA, afdeling De Marne /
bestuurslid van het algemeen bestuur CDA Groningen
1995-2002: voorzitter van de VVV-Lauwersmeer-Oost
2002-heden: bestuurslid van de VVV-Lauwersmeer-Oost

Betrokkene kan worden gekwalificeerd als iemand die zich geruime tijd ten bate van de samenleving heeft ingespannen. De heer Rigtering is onlangs verhuisd van Zoutkamp naar Winsum.

Nieuws van het wandelfront

Wat bijna iedereen wel weet, is dat wij, Tineke, Siena en ik (lange afstand) wandelen. Het jaar 2003 is begonnen en gelukkig zijn wij alle drie gezond gebleven. Wij hebben dan ook besloten om in maart weer te beginnen met trainen voor het lopen. Van de eerste grote looproute hebben we inmiddels bericht gehad. Het gaat om de Lauwersmeermars, waarbij op één dag 65 km afgelegd moet worden. De datum is vastgesteld op 5 juni. Onze vaste trainingsdag is dinsdag. We beginnen te oefenen met 5 km per dag. Elke week bouwen we dat wat meer op, zodat wij tegen de tijd dat we moeten lopen met gemak 40 of 50 km kunnen. Wij houden u op de hoogte!

Tineke, Siena en Anja

HALLO FANS,

Hier even een klein berichtje van ons immens populaire smart lappenkoor. We zijn sinds 6 weken weer volop in repetitie voor ons tweede pinkster optreden, na een paar opzeggingen en wat nieuwe aanwas klinkt het alweer zeer aardig ook al zeg ik het zelf. Er is alleen een groot verschil, nadat vorig jaar onze accordeonist zich aan ons tempo aanpaste moeten wij ons nou aan zijn tempo aanpassen wat soms niet meevalt. Nou mensen ik zou alvast maar kaarten bestellen voor ons MEGA optreden want er zitten weer vele nieuwe hartverscheurende melodieën bij hopende dat dit berichtje uw wat heeft opgeleverd om uw gemoed toestand wat tot rust te brengen GROET ik .

uw smartlap brombeer .

P.S. ik sta meestal naast smartlap 12 B

Crisis in de garnalenwereld.

Op verzoek van de redactie hierbij een reactie van Heiploeg op de huidige problematiek.

Na de hoge boetes opgelegd door de NMA bestaat er geen enkele vorm van overleg meer tussen de visserijorganisaties en de handel. De schepen vissen nu voluit. Vanwege het mooie weer en de goede vangsten in de Sylt is de prijs daardoor gedaald van Euro 3,25 (eind vorig jaar) tot gemiddeld 2 Euro nu. Dat betekent dat bij de handel de voorraden niet afnemen maar toenemen. Men zou zich af kunnen vragen waarom de handel dan toch deze garnalen afneemt. Welnu, dat is eenvoudig genoeg. In deze tijd van het jaar zijn de garnalen erg mooi (tussen de 500 en 600 stuks per kilo), terwijl men in de zomer garnalen van rond de 800 stuks heeft. Zoals het er nu uitziet kan de handel daardoor in de zomer veel minder garnalen afnemen en dat zou de doodsteek betekenen voor die schepen die niet van de Syltvangsten hebben kunnen profiteren. Een prijs van 2 Euro is bovendien te laag bij een normale vangerij. Kortom, het ziet er niet goed uit. De vorige week is er in Den Haag een vergadering geweest op het ministerie tussen alle betrokkenen. Er zal nu in Brussel toestemming worden gevraagd om weer afspraken te mogen maken. Laten we hopen dat we een positief antwoord tegemoet kunnen zien. Dit zou echter alle problemen niet oplossen, want voor de uitspraak van de NMA werd er door sommige schepen reeds voluit gevestigd. Dit heeft geleid tot hevige spanningen tussen de vissers onderling en tussen de handelaren. Deze kwestie zal in de toekomst ook beter geregeld dienen te worden. Als slotopmerking zou ik willen stellen dat beide, vissers en handel, in de boot zitten. De vissers vissen tegen een te lage prijs en de handel moet de torenhoge boetes ophoesten en tevens hun diepvriesvoorraad afwaarderen.

Hendrik Nienhuis.

P.S.

Heiploeg was van plan dit jaar eens goed uit te pakken met Vlaggetjesdag. Een tent op het haventerrein, garnalen plus reclamemateriaal uitdelen enz enz. . Gezien de onzekere situatie hebben we besloten deze happening maar een jaar uit te stellen.

Stemmenaantallen Zoutkamp

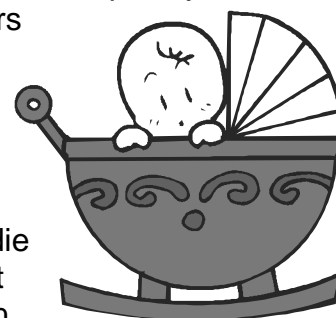
Partij	aantal	percentage
PvdA	142	28,74%
CDA	161	32,59%
VVD	88	17,81%
GrL	28	5,67%
D66	5	1,01%
SP	14	2,83%
NCPN	1	0,20%
LPF	10	2,02%
PvhN	25	5,06%
ChrUn	20	4,05%
Geldige stemmen	494	
Branco/ongeldig	0	
Opgeroepen	959	
Niet verschenen	465	
Opkomstpercentage	51,51%	

Luierrecycling

De Gemeente De Marne doet mee aan het luierrecyclingproject van de Regioraad Noord-Groningen. Ouders kunnen gebruikte luiers inleveren bij het Kinderdagverblijf De Vlinderborg, Plantsoenstraat 4 in Eenrum. Daar staat een container waarin de luiers gedeponeerd kunnen worden. De speciale plastic zakken waar de luiers in verzameld moeten worden zijn te krijgen bij het Kinderdagverblijf en bij de balie van Gemeentewerken, R. Ritsemastraat 9f te Leens. Binnenkort zullen ze ook te krijgen zijn bij Supermarkt E-Markt Smit te Eenrum.

Recycling

Het doel van het project is om de druk op het milieu te verminderen. De praktijk leert dat een kind in de periode tot aan de zindelijkheid rond de 5000 luiers gebruikt. Al die luiers belanden doorgaans gewoon in de grijze container om vervolgens bij de afvalverwerking te worden verbrand. De luiers die met dit project worden ingezameld, worden echter volledig gerecycled. Dit gebeurt in Arnhem, waar het bedrijf Knowast een fabriek heeft gebouwd die in staat is om babyluiers en incontinentiemateriaal om te zetten in materialen die weer gebruikt kunnen worden: papier, kunststof en water. Uit het resterende slibafval wordt groene energie gewonnen, en wat dan nog overblijft wordt verwerkt tot compost. Op deze manier blijft er niets over, alles wordt hergebruikt.

Milieurendement

Het milieurendement is groot. Als alle luiers van één kind worden gerecycled, dan spaart dat 6 bomen, 8000 liter water en de hoeveelheid energie die overeenkomt met 190 liter diesel uit. Bovendien neemt de hoeveelheid 'grijs' afval af.

Nieuws uit de drogisterij

Hallo, lieve mensen! Het is inmiddels al weer voorjaar en menigeen zal het vast al wel een beetje kriebelen. Bij mij in ieder geval wel, want ik begin al steeds meer te zwetsen. Ik wil jullie dan ook graag een beetje voorbereiden op, jawel, u wist het al wel, de

- **Voorjaarschoonmaak.** Je leeft er allemaal weer naar toe. U heeft waarschijnlijk allemaal de HG folder in de bus gekregen en natuurlijk even goed doorgelezen. Ik kan u met zekerheid vertellen, dat met deze producten uw werk een stuk gemakkelijker en sneller zal gaan. Deze speciaalproducten gaan namelijk veel verder dan een eenvoudig schoonmaakmiddel. Kortom; heeft u een probleem, kijk dan in het vak tussen spons en zeem van HG. Voor uw tapijt kunt u altijd onze tapijtreiniger van Hagerty huren. Deze reinigt beter dan ooit.
- **Vaste lage prijzen:** we hebben sinds enige tijd weer producten in de winkel die een redelijke kwaliteit waarborgen tegen een zeer lage prijs. Deze zijn vaak te vinden in de schappen waar ze thuishoren en er hangt een kaartje voor met "**ALTIJD LAAG**". Heeft u ergens interesse in en kunt u iets niet vinden, dan kunt u altijd even vragen. We prijzen de artikelen met lage prijzen en aanbiedingen met **gele** stickers op de voorkant, zodat ze goed zichtbaar zijn.
- **Aanbieding make-up:** op alle producten van Astor (Theatre) krijgt u maar liefst 50% korting. Ook hebben we nog vele producten liggen van Rimmel (Invite) voor de halve prijs, dus sla je slag zolang de voorraad strekt.
- **Streekpost:** voor veel mensen is dit misschien een vaag begrip. Ik zal het kort uitleggen. Streekpost brengt de brieven of poststukken rond in de drie noordelijke provincies met uitzondering van de waddeneilanden. De postbus wordt elke morgen rond negen uur gelicht. De postzegels zijn bij ons aan de kassa verkrijgbaar voor 27 cent. Hiermee kunt u geld besparen, of u nu particulier bent of een verenigingsinstelling. Het gaat soms om vele euro's op jaarbasis. Enig nadeel is er wel bij: je moet je post iets eerder opsturen als het op tijd wil komen, want buiten deze regio duurt het een dag langer.
- **Algemene informatie:** wij zijn sinds kort in het bezit van een kopieerapparaat en zijn bereid deze met u te delen. Wij kunnen voor u kopieën maken tegen een vergoeding van 15 cent per kopie. Het is niet de bedoeling om grote aantallen te kopiëren, maar in bescheiden getale.
- Indien er onder u klanten zijn die graag producten willen kopen die wij niet hebben staan, dan mag u er altijd naar vragen of wij die kunnen bestellen en eventueel op voorraad houden.
- Indien er klanten zijn die onder omstandigheden (bv. ziekte) moeilijk in onze winkel kunnen komen, dan mag u altijd via de telefoon een bestelling door geven en ben ik bereid om ze bij u thuis te brengen.
- Wij zijn ook iedere dinsdagmiddag open.

Nieuws uit de schoonheidssalon

Afgelopen zaterdag 8 maart was er gelegenheid om een permanente make-up te laten zetten. Erg trendy! Door een vakkundig iemand gedaan. We hadden verscheidene personen die zeer geïnteresseerd waren naar het gebeuren. Sanne en ik waren erg onder de indruk en direct enthousiast. B.v. een eyeliner onder en boven, deze is door iemand gedaan en het zag er perfect uit. Een zeer natuurlijk fijn lijntje, en niet pijnlijk ook nog!!!! **Zaterdag 12 april vanaf 10.00 uur** is er weer de gelegenheid om geheel vrijblijvend te komen kijken. Ook kunt u eventueel direct een behandeling ondergaan (indien er plaats is). Een lipliner, of wenkbrauwen kunnen allemaal zeer natuurlijk aangebracht worden (folder of informatie aanwezig in de drogisterij).

Groetjes Yvonne

STAP EENS IN HET LEVEN VAN ... TONEEL

“En ik heb nieuwe schoenen” zegt een jongentje al voor de zoveelste keer!! Ik speel Jan Klaassen en Kattrein op een school. Zie het kind, glurend door het achterdecor gaan staan, o jee “ en ik heb nieuwe schoenen” nog een keer. Nu kan ik zeggen “Mooi”, maar dat is niet genoeg. “Mooie schoenen” ook niet. Maar ik weet uit ervaring als ik uitgebreid antwoord geef met “Jongen, nou, wat heb jij mooie nieuwe schoenen zeg”, dat als reactie daarop ieder kind gaat staan met: “Ik heb een nieuwe broek” “ ik een Berentruif” of noem maar op.

En zo geschiede. Lachen dus en de hilariteit duurt even voor het verhaal verder gespeeld kan worden. Elk mens voelt zich fijn in nieuwe kleding, schoenen, jas. Even deftig tot de 1^e wasbeurt, dan is de nieuwe geur er al weer af. Even deftig, even anders, even trots. Dat moet ook iedereen dan even weten!!

Nog bedankt voor de verkleedkleding!! Met o.a. een super oude nachtpon, waar ze zich heerlijk in kunnen verkleeden en rondom kunnen fantaseren. Ook voor de koffers en de verkleedkist waar de kinderen zich al in verstoppem!! Leuk!! Verder is nog van alles welkom. Voor menig toneelstuk hebben we ook haarklipjes en make-up nodig, oude restjes lipsticks etc. Bij **Drogisterij Yvonne** zetten we een restmake-up doos neer waar u dat in kunt deponeren. Lukt dat voor 24 april?? Dan kunnen we het ook gebruiken voor de jongerenvoorstelling bij Geale Postma 24- 25 en 26 april 2003.

Groetjes Freya Noest.

Hallo jeugdsoosliefhebbers!

Goed nieuws: met 8 mensen zijn we bezig een jeugdsoos op te zetten! We hebben al een naam: “t Visnet” in oprichting, en ook al een bestuur met 7 super enthousiaste jongeren! Wij willen dan ook graag weten wat jullie willen! Daarom krijgen de jongeren van groep 8 (12 jaar) en ouder eerdaags van een bestuurslid een formulier in handen waarop je je mag opgeven en je eerste wensen op mag invullen. Het bestuurslid haalt deze ook weer bij je op. Zijn we iemand vergeten?, spreek dan een van ons aan voor zo’n papiertje.

Een eerste gesprek van ons als bestuur met de burgemeester, politie, dorpsbelangen, de politiek en jeugdwerk staat al op ons te wachten!! Daarvoor moeten we een overzicht op stellen om te laten zien wat de wensen zijn en hoe groot de belangstelling is. **Dus vul in en geef terug.** We willen ook op een nader te bepalen datum met een heuse gespreksleider een “jeugdsoos Forumavond” houden in het hcr 't Reitdiep. Dus geef je op en spreek mee.

De jeugdsoos 't Visnet komt er.

Naast een fijne plek die we zoeken om elkaar te ontmoeten, een hangplek dus, willen we alvast een uitje maken naar het toneelstuk in Gaele Postma zijn palingrokerijtheater (zie hieronder). Op donderdagavond 24 april om 20.00 en/of op 26 april zaterdagmiddag 15.00 uur mogen we met 50% korting dus voor 2,50 euro p.p naar de pubervoorstelling van de wonderboom: “christerv” (omdat het in de krant stond).

Toneelplaats bespreken bij de coördinator Freya, tel 401830.

We hopen dat jullie allemaal komen en lid worden.

Groetjes het bestuur:

Diana, Dominique, Isabel, Fiona, Sven, Frank en Fernando.

Jongeren theater in Zoutkamp

Eind april wordt door een aantal jongeren uit Noord-Groningen een theatervoorstelling gegeven in de palingrokerij van Gaele Postma. Titel van de voorstelling is: **Christerv, Omdat het in de krant stond.**

In de voorstelling wordt het volgende verhaal verteld:

Een groep jongeren komt via een klein berichtje uit een dagblad in een loods terecht. Ze zijn weggelopen van huis en hebben alles achtergelaten. Slechts één ding namen zij mee. In de loods wachten zij op een zekere Christerv, de bringer van het geluk. Maar Christerv zal niet komen. Wel komen er andere personen de loods binnen: Pozzo met zijn twee slaven, een fabriekseigenaar en de boodschapper van Christerv. Een ieder heeft zo zijn eigen opvattingen over het leven en de inrichting ervan. Echter wanneer het steeds duidelijker wordt dat Christerv misschien wel niet zal komen, barst de bom. Waar in het begin nog sprake was van een hechte groep en een fantastische sfeer, rest er aan het einde een gebroken groep jongeren. Wat doen zij? Gaan ze weg of blijven ze? Kunnen ze eigenlijk nog wel weg?

De voorstelling wordt georganiseerd door Stichting Wonderboom. Met deze productie wil Wonderboom jongeren een kans geven om iets te doen met hun creativiteit en talent. Daarbij staat plezier voorop, maar de deelnemers werken ook aan hun artistieke vaardigheden. Met veertien jongeren is *Christerv* in zeven maanden in elkaar gezet! De jongeren komen uit heel Noordwest- Groningen, van Zoutkamp tot Warffum. Alle facetten van theater komen in deze voorstelling aan bod: toneel, muziek, clownerie, dans, filmprojectie en cabaret. Op basis van improvisatie, toneelteksten, liedteksten, krantenberichten en door de jongeren zelf geschreven stukken is er een toneelstuk ontstaan, dat gaat over de zin van het leven. Breed begrip zul je denken. Maar heb je wel eens stil gestaan bij de mening van een puber?

De data van de voorstelling zijn: donderdag 24 april (20.00 uur), vrijdag 25 april (20.00 uur) en zaterdag 26 april (15.00 en 20.00 uur).

Reserveren kan telefonisch (0595-497044) of per e-mail: info@wonderboom.nl.

Stichting Wonderboom is twee jaar geleden opgericht met het doel om theater door kinderen en jongeren in Noord-Groningen te bevorderen. Er was op theatergebied voor kinderen eigenlijk weinig aanbod in ons gebied. De bedoeling is om kinderen en jongeren enthousiast te maken voor theater, in de hoop dat ze er later mee doorgaan en bijvoorbeeld doorstromen naar een van de vele amateurverenigingen die ons gebied rijk is. In 2001 stond de eerste kindervoorstelling "De koning en de bedelaar" op de planken in het Marnehoes in Wehe den Hoorn. In 2002 volgden de voorstellingen "Sukkel" (door kinderen) en "Het Huis" (door jongeren). Ook werden toneelcursussen gegeven voor basisschool kinderen. In 2002 hebben maar liefst 80 kinderen en jongeren deelgenomen aan de activiteiten van Wonderboom. Als u meer informatie wilt kunt u bellen met Stichting Wonderboom (0595-497044), Mensingeweersterweg 9, 9967 PA Eenrum. Ook kunt u terecht op de website www.wonderboom.nl.

Geboorte kaarten
Trouw kaarten
Uitnodigings kaarten
Jubileum kaarten

Ik maak het allemaal op bestelling
Kaarten en in elke gewenste kleur en formaat
Tegen vrij lage tarieven

Visser/Vos 0595 401920
De Snik 28
9974 NE Zoutkamp

Toneelvereniging Dukdalf

Ja, het is zomaar weer voorbij... Vanaf eind oktober oefenen, teksten leren.... daarna zo langzamerhand spullen en kleding bij elkaar zoeken. De echte fans beginnen zo rond half november al te vragen: wanneer is't ? De laatste weken voor de uitvoeringen wordt het spannend, zijn er extra repetities om de puntjes op de i te zetten, moet het podium worden omgetoverd -in dit geval- tot een jaren 70 huiskamer onder andere d.m.v. een flinke pot knalgroene verf!

Van overal worden meubels en andere "aankleding" aangerukt (de leveranciers hiervan worden bij dezen hartelijk bedankt!) en krijgen een plaatsje op het toneel; licht en geluid worden aangesloten. Posters opgehangen, programma's gemaakt, bloemen besteld, entreekaartjes, loten en prijzen voor de verloting gekocht.

Er wordt gelukkig veel gelachen, zo nu en dan wat gemopperd en gesomberd "ik krieg dit er nooit ien", "zol't wat worden dit joar", opbeurende woorden klinken en gelukkig :samen staan we sterk en lukt het iedere keer weer om iets moois op de planken te zetten.

Want u heeft weer genoten gezien de reacties die tijdens het spel en achteraf te horen waren.

Het is en blijft spannend want hoe zullen de mensen dit stuk ontvangen-zullen ze het leuk vinden- kunnen ze er om lachen?!

U hebt genoten , wij hebben genoten dus 't waas wel goud, dunkt mie!

Ook dit jaar was er na onze voorstellingen in ons eigen dorp een tournee uitgestippeld.

Gelukkig waren de afstanden te overbruggen: Houwerzijl, Ulrum (Neptunus) en nog een keer Ulrum (Asingahof). Allemaal anders , allemaal hun eigen sfeer, allemaal leuk!

Als eerste stond op het programma Neptunus Ulrum. Gespeeld werd voor de Vereniging voor Volksvermaken. Een volle zaal, een meelevend publiek , gezellige sfeer, goed en vrijuit gespeeld. En bitterballen!

Daarna op naar Houwerzijk. Er was wat minder publiek dan andere jaren maar dat mocht de pret niet drukken....'t ging prima, goed gespeeld (wat ongelukjes achter de schermen en dat is alleen leuk voor onszelf) weer leuke reacties van het publiek. Nog even gezellig nazitten en met een mooi bos bloemen naar huis.

Toen richting Asingahof (leve de Hanomag!). De koffie en de thee stonden al klaar, onze Lies had weer broodjes gesmeerd (dinsdag, op tijd 5 uur weg) 't was weer prima geregeld!

Het zaaltje was al ruim op tijd goed gevuld. De bewoners hadden er zin in wij ook. Er is altijd een gezellig, gemoedelijk sfeertje... ontspannend en zo speelden we ook. Men leefde goed mee en gaf commentaar bij alle verwickelingen. En er werd veel gelachen natuurlijk!

Na afloop werden we op de gangen rijkelijk van complimenten voorzien... dat doet je goed!

Ook dit jaar stond voor ons een drankje en "kees en worst" klaar op "t Stekje" waar we nog even hebben nagepraat. Een prima avond!

En dat was het dan..... alle spullen, kleding enz moeten weer terug naar het lokaal in de Babbelaar en in de kasten geruimd (...en we hadden wat verzameld dit jaar). Vele handen maken licht werk dus dat is ook zo weer gebeurd. Nog even in de gang staan praten, drentelen nog wat heen en weer en dan de deur op slot ... nou dat is't den weer..... nou doe!

Voor de evaluatie en natuurlijk de gezelligheid (houden we erg van) gaan we nog even lekker uit eten. Even niks en dan begint de leescommissie weer te lezen.....

We houden u op de hoogte!

Namens Toneelvereniging Dukdalf
Frieda Buitjes.

Veiligheid in huis

03-03-2003. Voor velen een magische datum. Vele mensen gingen vandaag trouwen. Maar ook voor de familie Visser-Vos op De Snik 28 een dag om nooit meer te vergeten. En een dag waarop veel geleerd is.

Vanmorgen om 11.50 ging ik, Jennifer, even naar de brievenbus. Kijken of er al post was. Nee dus. Maar terug bij de deur ging die niet zoals altijd open. Achter het raam stond mijn zoontje Jurgen (17 maanden) te lachen. Blijkbaar had ik de tussendeur van de keuken naar de bijkeuken niet goed dicht gedaan. Zo kon hij in de bijkeuken komen. Daar aangekomen heeft hij de knevels van de deur ontdekt en het zover gekregen dat de knevel omhoog ging. Daarmee zat de deur dus dicht. En Jurgen maar lachen! Ik heb een paar woorden gezegd die niet voor herhaling vatbaar zijn. Ik heb altijd met mooi droog weer de ramen open staan, maar op deze dag natuurlijk niet. Alles, maar dan ook alles, zat pot dicht. En Jurgen bleef maar lachen. Op eens kreeg hij iets nieuws in de gaten. Dat mama gebaarde dat 'ie weer naar de deur moest komen, dat vond Jurgen maar lachwekkend. Hij vond de kattenbrokken veel interessanter. Eerst ging het met een brokje er in en eruit. Totdat Jurgen in de gaten kreeg dat ik toch niet bij hem kon komen. Hij nam een hand vol brokken en gooide die op de grond en keek mij aan. Hij riep hard: "Ohhhh!" Tja, wat kon ik doen. Ik kon wel zeggen dat hij het niet moest doen, maar hij luisterde toch niet, omdat hij heel goed door had dat ik toch niet bij hem kon komen. Zo was hij wel lief bezig en hoefde ik me even geen zorgen te gaan maken dat ik snel in huis moest komen. Omdat Jurgen 'zo lief' aan het spelen was, kon ik even gauw naar de overburen lopen om raad te vragen. Maar ook samen kwamen we niet verder dan het idee om een raam in te tikken. Maar ja, dat doe je ook niet gauw. Dus ik opperde om de politie maar te bellen. Daar bleek de overbuurman van het kastje naar de muur gestuurd te worden. Na ongeveer 15 minuten hadden ze telefonisch een oplossing. De vrijwillige brandweer van Zoutkamp zou wel uitrukken. Zo gezegd zo gedaan.

Ach, ik had John Nijholt net voorbij zien rijden. Maar ik wist niet dat hij ook bij de vrijwillige brandweer zat, want dan had ik hem direct wel van zijn fiets getrokken voor hulp. Maar goed die kwam na een klein half uurtje aan lopen. Hij woont 4 deuren verderop. Maar goed. Daarna kwam ook de grote brandweerauto aanzetten. Jee en dat allemaal omdat Jurgen de knevel er op had gezet. Na even snel om de woning te lopen wisten ze een manier om het huis binnen te komen en de deur weer open te zetten. Gelukkig, ik kon weer naar binnen en het vrij spel voor Jurgen was weer afgelopen. Hij heeft het allemaal als een groot spel gezien: het spelen met de kattenbrokken en het lachen naar de buurman en de brandweerlieden vond hij prachtig mooi. En ik???? Ik ben blij dat ik weer in mijn huis terug kon. Maar zoals alle nieuwtjes in Zoutkamp, ging ook dit nieuwtje heel erg snel. Ik kreeg vaak te horen of ik nu mijn sleutel wel bij me had. Ja, die heb ik als ik verder weg ga altijd bij me. Maar geloof me, geen sleutel kan tegen een gesloten knevel aan. Maar eind goed al goed. Waar de brandweer al niet goed voor is. Jongens bedankt!

Groetjes Jennifer en Jurgen

UILTJE(S) KNAPPEN OP HET MOLENDIJKJE

Dat je soms voor het genieten van de 'natuur' geen wereldreis hoeft te maken, bleek vorige week weer eens. Al een paar dagen achtereen hadden vier ransuilen de Sluisweg, de Schoolstraat en het Molendijkje uitgekozen om overdag een uiltje te knappen. De vogels zaten slaperig bij elkaar en lieten zich door de buurtbewoners van alle kanten rustig bekijken. Soms opende een van de vier zijn fel oranje ogen om verbaasd vanuit een boom naar beneden te loeren. Naar de passerende bussen, nieuwsgierige voorbijgangers en krolse katers. In de avondschemering verlieten ze hun stekje om op jacht te gaan naar muizen in het Lauwersmeer. Tegen de ochtend streken ze moe, maar met een volle buik weer neer in een boom. Deze foto van de brutaalste werd gemaakt op het Molendijkje na een tip van onze buurgenoot Wim Deknatel.

Sieger Woddema's (brom)fietsmuseum: "Het is een uit de hand gelopen hobby"

Aan de Schoolstraat in Zoutkamp is het (brom)fietsmuseum van Sieger Woddema ondergebracht in het gebouw van de voormalige gereformeerde basisschool. Waar vroeger de kinderen onderwezen werden, heeft Sieger nu zijn werkplaats. Tot zover niets bijzonders. Dat wordt het wel als de bezoeker naar het andere klaslokaal gaat of de trap naar de bovenverdieping neemt. Daar heeft Sieger namelijk een heus (brom)fietsmuseum ingericht. Niet alleen struikel je er bijna over de Mosquito's, Berini's, Sparta's, Kaptein Mobylette's en een keur aan oude rijwielen van bijvoorbeeld Fongers uit Groningen en Dresco uit Winschoten. Namen die nu alleen de oudere generaties nog wat zeggen. Maar bovendien heeft Sieger meer in huis dan tweewielers alleen. Kasten vol (carbide)lampen, fietsplaatjes, oude reclameborden, onderdelen en historische lichtreclames vullen de ruimte.

"Tja, ik weet het", zegt Sieger, "het is een uit de hand gelopen hobby en ik kamp nu al met

ruimtegebrek". Wat dertig jaar geleden begon met een kleine verzameling oude dynamo's, koplampen en een enkele vooroorlogse fiets, is inmiddels uitgegroeid tot een volwaardige collectie, die een uniek beeld geeft van een groot stuk fiets- en bromfietsgeschiedenis.

"Toen ik voorzichtig begon te verzamelen, waren er niet veel liefhebbers voor", weet de rijwielhersteller zich te herinneren. "Toen heerste nog het idee van 'weg met die oude rotzooi'. Dat is nu heel anders. Er is zelfs een heuse Noordelijke Hulpmotor Vereniging, die met haar zestig leden inmiddels een ledenstop kent. En het zijn niet alleen mensen uit de rijwielbranche die zich op het verzamelen van dit materiaal hebben gestort. Onder de leden van de vereniging zijn ook belastinginspecteurs, schoolmeesters en dominees te vinden, die dezelfde (brom)fietspassie met Sieger delen. "Het is nu echt een rage" weet de Zoutkamper, "een hang naar het verleden en het respect voor wat er toen al gemaakt werd".

Inmiddels is Sieger uitgegroeid tot een heuse vraagbaak op (fiets)historisch gebied. "Ik word vrijwel dagelijks gebeld door liefhebbers die op zoek zijn naar bepaalde onderdelen of documentatie over oude (brom)fietsen. Maar voor Sieger blijft zijn museum een pure hobby. "Nee, ik verkoop niets. Hooguit wil ik nog wel eens wat ruilen met een collega-verzamelaar en verder show ik wel eens een deel van mijn verzameling op beurzen." Liefdevol pakt Woddema tijdens ons gesprek een vooroorlogse koplamp uit een van de overvolle vitrinekasten. "Hier zit een mooi verhaaltje aan vast", glimlacht hij. "Nog niet zo lang geleden kwam hier een man met een leuke band van zijn fiets. Dat gaatje had hij opgelopen tijdens een fietstochtje naar Lauwersoog. Of ik de band even kon plakken. Natuurlijk kon dat, maar intussen had ik al gezien dat er een prachtige oude koplamp op de fiets zat. Ik heb nog even getwijfeld of ik hem aan zou bieden de oude lamp voor een spiksplinter nieuwe te ruilen, maar dat vond ik wat al te brutaal. Groot was mijn verbazing dan ook toen de man terugkwam om zijn fiets weer op te halen en zei: "Oh ja, zet er ook maar even een nieuwe koplamp op". Dit is dus de oude koplamp, is het geen pracht exemplaar?", besluit Sieger.

Rijwiel- en Bromfietsmuseum

Schoolstraat 2, 9974 RL Zoutkamp, Tel.: 0595 40 13 20. Entree: 2 euro.

Openingstijden: in de vakantie van 13.00 - 18.00 uur en verder op afspraak. Zondag gesloten.

Nieuws uit de bibliotheek

Nieuwe boeken

Claes, C / Met rouwen en trouwen	streekroman
Elstad, A / Julie	psychologische roman
Jong, O de / Hokwerda's kind	psychologische roman
MacEwan, I / Boetekleed	psychologische roman
Manicka, R / De rijstmoeder	familieroman
Meer, V van der / Laatste seizoen	psychologische roman
Penning, Y / Het geborgen huis	familieroman
Roberts, N / Dansen op lucht	romantisch verhaal
Wander, N / Gelouterd talent	familieroman
604.3 Zorgboek chronische pijn	
857.6 Zijl, A van der / Anna: het leven van Annie M.G. Schmidt	
Wadd 986.3 Oonk, M / Ameland	

Nieuwe jeugdboeken

AP Cousins, L / Hoe laat is het Muis?	prentenboek
AP Emmet, J / Ik wil de maan	prentenboek
C Hoogstraaten, T / De vuurmeester	detective
A K3 / K3 op de boerderij	dierenverhaal
B Kalkman, R / Dreiging in het Westland	detective

A Li, C / Willibrord de Haas
C Verschoor, D / Romeo nu
J 528.51 De Gendt, M / De leukste websites voor kinderen
AJ 803.3 Met Kees en Corien op spinnenjacht

Muziekweb

Bibliotheken geven hun leden via de service LeenDirect nu toegang tot de grootste muziekcollectie van Europa. Om als bibliotheeklid gebruik te maken van deze service, is het nodig eerst door de bibliotheek te worden aangemeld. Nieuw aan de service is dat voor het aanvragen van een cd of lp uit deze collectie niet meer speciaal naar de bibliotheek hoeven maar dit vanuit huis via internet kunnen doen. Voor het lenen van een cd of lp brengt de bibliotheek een bedrag van € 2,35 per week in rekening. Via www.muziekweb.nl kunnen leden zoeken in de catalogus.

Groninger boekendagen

Van 2 tot 12 april vinden de *Groninger boekendagen* plaats. Het thema van deze dagen is *Wotter-Water*. Voor de vitrine ben ik op zoek naar een verzameling die te maken heeft met dit thema. Wanneer u belangstelling heeft voor het exposeren in de vitrine in de bibliotheek kunt u contact op nemen met: Christine Bos, tel. 0595 402750. Ook andere verzamelingen zijn van harte welkom.

Afgeschreven boeken

De bibliotheek ontvangt iedere week nieuwe boeken. Veel oud materiaal wordt daarom afgeschreven. Deze boeken zijn te koop in de bibliotheek voor € 0,45 per boek. Ook niet-leden kunnen hier gerust tussen kijken.

Boekenweek

De Boekenweek 2003, die van 12 t/m 22 maart wordt gehouden, heeft als thema *de Dood*. De Dood is een van de grote thema's in de literatuur. De boekhandel heeft het Boekenweekgeschenk, de bibliotheek de Boekenweektest. Dit boekje, exclusief voor leden van de bibliotheek, is voor iedereen die tijdens de Boekenweek boeken leent gratis verkrijgbaar. De uitgave bevat een beschrijving van 25 prominente titels over het Boekenweekthema. Het is aan de lezer om zijn of haar kennis te testen en de tekeningen aan de juiste titels te koppelen. De oplossingen van de boekenweek test kunnen tot 21 maart worden ingeleverd in de bibliotheken. Onder de goede inzenders worden boekenbonnen verloot.

De eerste stoombootdiensten op Schiermonnikoog

Door: Willem J.J. Boot Uit: Schiermonnikoog Journaal nr. 4 1994/95

Op geen der waddeneilanden heeft de instelling van een stoombootdienst met de vastewal zo nadrukkelijk met het toerisme samengehangen als op Schiermonnikoog. Terschelling kreeg zijn stoomboot omdat de exploitant, Zur Mühlen, zijn bergingsbedrijf snel wenste te bereiken. Het toerisme daar speelde geen enkele rol. Hoewel ook op Texel en Vlieland het toerisme bij de stoombootverbinding om de hoek kwam kijken, waren er toch andere, belangrijker gronden om een stoombootdienst in te richten.

Terugkijkend mag dit geen verwondering wekken. De Noordduitse waddeneilanden waren reeds halverwege de negentiende eeuw door de badgast ontdekt; misschien kan wel gezegd worden, dat het verschijnsel 'Kurort' een typisch Duitse uitvinding is geweest.

De eigenaar van Schiermonnikoog mr J.E. Banck, diens zwager en rentmeester Van den Worm, tegelijk burgemeester van het eiland, waren uit het Haagse afkomstig en kenden de enorme economische voordelen die de 'badgast' in plaatsen als Scheveningen had gebracht. De economische neergang van het eiland na de teloorgang van de visserij schaadde het belang van de eilandeeigenaar aanzienlijk en het is dan ook alleszins begrijpelijk dat Banck c.s. het tij trachtten te keren door stimulering van de eilander economie. De bereikbaarheid met de postschuit was niet om over naar huis te schrijven en die was toch wel een eerste vereiste om het eiland als badinrichting en kuuroord aantrekkelijk te maken.

De vrouw van Banck

In 1866 kwam, onder opzicht van de bekende gebroeders Jaski (klipperkapiteins ter grote vaart) de eerste stoomboot in de vaart: een schroefstoomboot die naar Bancks vrouw Sophia werd genoemd. Vermoedelijk is de *Sophia* nieuw gebouwd. Het schip is uitsluitend bekend uit de registers van het Stoomwezen, dat de ketel keurde. Er is in het register van het District Groningen over 1859-1867 geen verwijzing naar een eerdere exploitatie van de *Sophia* noch een verwijzing van verkoop naar Groningen in de andere registers, vandaar dat nieuwbouw waarschijnlijk is.

Droog brood

In het gedenkschrift ter gelegenheid van het eeuwfeest van het badhotel (uitgegeven door Noderstraun) schrijft Durk Reitsma, dat de exploitatie geen droog brood opleverde en zo wordt verklaard, dat de eerste stoomboot al in januari 1868 te koop ligt bij de machinefabriek en ketelmakerij van de Gebr. Schutte te Amsterdam. Veel belangstelling is er niet, want pas in juni 1869 wordt de *Sophia* verkocht aan A.H. Brak W.Dzn en J. Huyg te Beverwijk, waarna de boot als *Arend Hendrik* tussen Amsterdam, Beverwijk en Velsen gaat varen. In 1870 staat de boot op naam van de Noordzeekanaal Stoomboot Maatschappij te Amsterdam (Gebr. Goedkoop), die hem in 1879 in de vaart brengen tussen Amsterdam en Beverwijk als *Pomona H.* Twee jaar later neemt J. Huyg uit Beverwijk schip en dienst over, hij wordt dus voor de tweede keer eigenaar, maar verkoopt de boot in 1888 aan de Schroefstoomboot Maatschappij Thamen te Uithoorn, waar het schip als *Thamen 2* gaat varen tussen Amsterdam en Leiden. In 1890 koopt A.D. ZurMühlen het schip als *Havenstoombootdienst 4* voor diensten in Amsterdam. Vervolgens koopt in augustus 1904 de firma Bonhomme te Maastricht het schip, dat als *Prince Albert* zijn loopbaan op de Limburgse wateren afsluit om in 1912 te worden gesloopt bij de Sloperij Holland te Hendrik-Ido-Ambacht.

Zomerdienst

Opmerkelijk is, dat genoemd gedenkschrift meldt, dat de *Sophia* direct onder beheer of in eigendom van J.E. Brands te Zoutkamp zou zijn gaan varen en zelfs in 1873 de zomerdienst tussen Groningen, Zoutkamp en Schiermonnikoog hervatte. In de registers van het Stoomwezen komen we de naam van de familie Brands, die lang aan Schiermonnikoog verbonden zou blijven, pas in 1877 - en niet eerder - tegen als eigenaars van de stoomboot *Hunsingo*, die in dat jaar door J. & M. Brands wordt overgenomen van De Cock & Boon te Hoogezand (inderdaad, de voormalige werfeigenaars). Een in 1987 gereconstrueerde bouwlijst van Boon, Molema & De Cock meldt, dat de *Hunsingo* door Brands te Zoutkamp van de Hoogezandsters was gehuurd. De *Hunsingo* voer van Zoutkamp op Onderdendam en Groningen, de eigenaars Brands wonen dan nog in Ulrum. Van een stoomboot op Schiermonnikoog spreekt het Stoomwezen met geen

woord. De *Hunsingo* staat in 1882 ten name van M. Brands en N. Timmer te Zoutkamp en in 1884 is M. Brands alleen gebruiker/eigenaar. In 1885 is het schip buiten dienst gesteld. Misschien heeft de *Hunsingo* ooit de zomerdienst op Schiermonnikoog gevaren, maar elke verwijzing daarnaar ontbreekt.

Gegeven het intensieve, bij wet verplichte, toezicht dat het Stoomwezen op stoomschepen hield, kan niet anders worden vastgesteld, dan dat de zomerse stoombootdienst op Schiermonnikoog slechts in de zomers van 1866 en 1867 heeft gefunctioneerd. Mochten er nadien andere stoomschepen op Schiermonnikoog hebben gevaren, dan is dat op gelegenhedenbasis geweest, niet volgens dienstregeling. En het was zeker niet de *Sophia* die voor Brands voer, tenzij deze ooit een schip heeft gehuurd en dat - tijdelijk - *Sophia* heeft gedoopt.

Van de eerste Schiermonnikooger stoomboot zijn tot nu toe geen foto's gevonden.

Nieuwbouw

In maart 1879 wordt bij de werf van Boon, Molema & De Cock te Hoogezand de schroefstoomboot *Reitdiep* gebouwd, die voor J.E. Brands tussen Zoutkamp en Groningen gaat varen naast de *Hunsingo*. Dit schip zal wel een rol gaan spelen in de bootdienst op Schiermonnikoog. Banck c.s. hadden inmiddels niet stilgezeten en onverminderd zetten zij hun pogingen voort om van Schiermonnikoog een toeristische trekpleister te maken. Veel stelt het nog niet voor: in 1882 hebben 'meer dan 100 personen' de tocht gewaagd, welk feit veronderstelt, dat deze personen nooit lonend met een geregelde stoombootdienst kunnen zijn overgezet. Toch gaat het de goede kant op en in de zomer van 1885 vaart de *Reitdiep* twee keer in de week, op zondag en woensdag, van Zoutkamp door naar Schiermonnikoog.

Van een echte stoombootdienst, zoals die dan op Texel al jaren en op Terschelling sinds twee jaar bestaat, is nog lang geen sprake. De postdienst wordt nog steeds met zeilschepen uitgevoerd, de dienst op Schiermonnikoog is niet meer dan een toeristische verlenging van de bootdienst Groningen-Zoutkamp.

Raderboot

Lucratief lijkt de zaak te worden als men besluit, een nieuw en groot Badhotel neer te zetten. Onder het motto 'de kost gaat voor de baat uit', wordt niet alleen voor 1887 een nieuw hotel gepland, de verbinding zal aanzienlijk worden verbeterd met een nieuwe, snelvarende stoomboot, Op 16 mei 1887 gaat deze nieuwe boot te water op de werf van Boon, Molema & De Cock te Hoogezand. Het is een raderboot die met zijn hoge vrijboord meer geschikt zal zijn voor het soms ruwe water op de Waddenzee dan de *Reitdiep*. Ongetwijfeld heeft mr. Banck in de kosten voor de bouw van dit schip bijgedragen, want de boot krijgt weer de naam van zijn vrouw: *Sophia*. De keus voor radervoortstuwing zal zijn ingegeven door de bestemming bij de rede van Schiermonnikoog. Raderboten hadden in die jaren een vrij langzaam draaiende machine (tot 50 omwentelingen/minuut). Hoge toerentallen konden niet met de bestaande techniek worden geleverd, zodat men de overbrenging van het vermogen zocht in grote schroefdiameters, waardoor een schroefboot in die tijd per definitie een grotere diepgang had dan een raderboot. Op 10 juli 1887 voer de *Sophia* haar eerste reis van Groningen via Zoutkamp naar Schiermonnikoog met een reistijd van even meer dan drie uur.

Succes

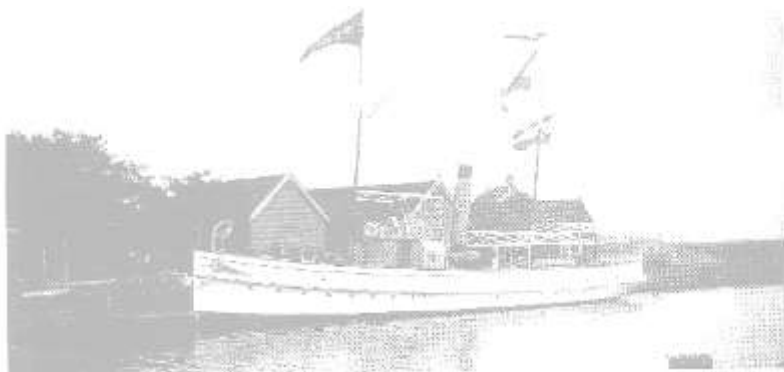
In het seizoen 1887 werd drie maal per week gevaren. Het succes was echter zo groot, dat nog in 1888 een dagelijkse zomerdienst tussen Groningen en het eiland werd onderhouden. Voor de reedienst werd een stoombarkas gebouwd, omdat de *Sophia* niet altijd dicht genoeg onder de wal komen kon. Bovendien was de *Sophia* te breed gebleken voor de dienst. Daarom liet Brands de voordelen van de radervoortstuwing maar vallen: bij Boon, Molema & De Cock kreeg de *Sophia* twee nieuwe compound stoommachines, ieder met de helft van het vermogen der radermachine, en twee schroeven. Het schip was, nu de brede raderkasten ontbraken, geschikt om het gehele traject te bevaren, waarbij de stoombarkas *Schiermonnikoog* bij laag water voor aansluiting kon zorgen. Een demontabele steiger moest aanlanden vergemakkelijken. De *Reitdiep* bleef intussen gewoon tussen Zoutkamp en Groningen varen.

We spreken dan natuurlijk nog steeds van een zomerse toeristendienst. Buiten het seizoen, dus minstens acht maanden per jaar, bleef *Schiermonnikoog* aangewezen op Dubblinga's zeilschip voor de postdienst en de verschillende beurdiensten.

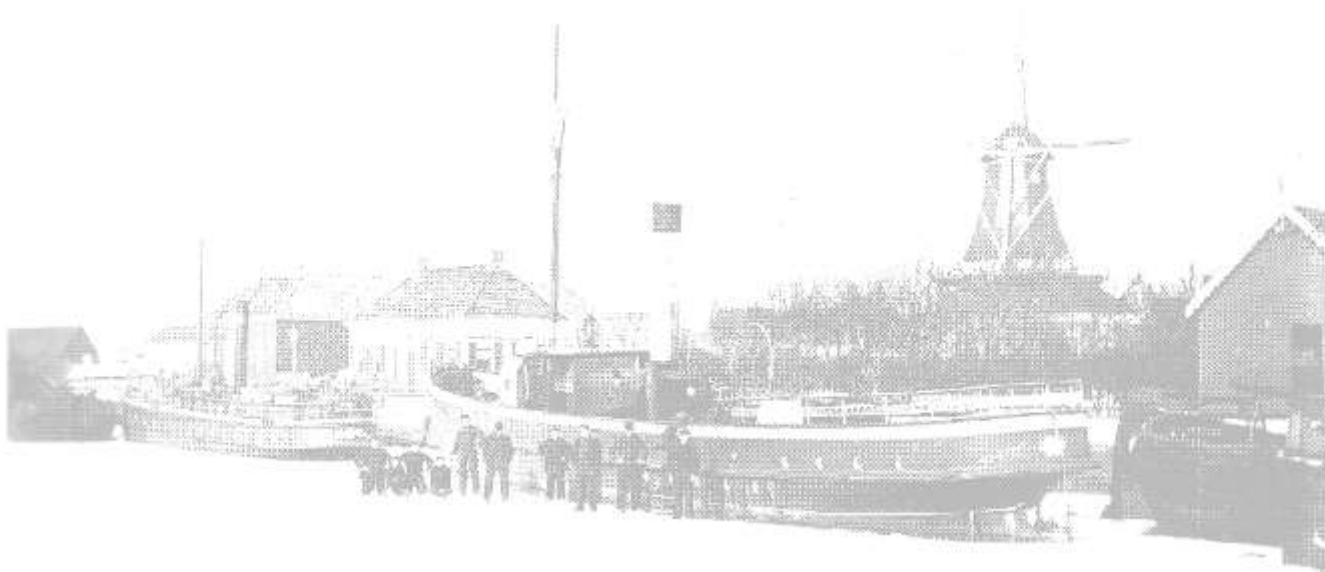
Een steiger

In 1895, onder het beheer van graaf Von Bernstorff, kwam er een steiger voor het badhotel waaraan de *Sophia* kon afmeren, mits het tij genoeg water bracht. Von Bernstorffs beheer bracht echter spoedig veranderingen, die voor Brands' stoombootdienst bepaald niet gelukkig waren. Nadat Von Bernstorff de meerderheid van de aandelen in het badhotel had verkregen (1897) claimde hij het gebruik ervan voor zijn eigen familie. Het is niet aannemelijk dat Brands' bootdienst hier ook maar een stuiver mee opschoot. In 1900 stelde de graaf, die kennelijk geen heil zag in continuering van zijn bezit, zelfs een eigen stoombarkas *Schiermonnikoog* in dienst, die in Duitsland was gebouwd. Von Bernstorff probeerde het eiland te verkopen, maar de koper bleek niet solvabel en - wat erger was - het hotel bleef vanaf 1901 gesloten, en Brands zat met de brokken.

De *Schiermonnikoog* is in 1901 weer naar Duitsland teruggegaan. Kennelijk heeft Brands met de *Reitdiep* en de *Sophia* nog enkele jaren doorgemodderd. In 1905 kwam de eerste motorboot van de Rijksveerdienst tussen Oostmahorn en *Schiermonnikoog* in de vaart, die, omdat hij natuurlijk het jaar rond voer, een vervoersstroom op gang bracht ten koste van de dienst op Groningen. Brands verkoopt dan de *Sophia* in 1906 naar het buitenland, waarmee de *Reitdiep* als enige 'toeristenboot' voor *Schiermonnikoog* overblijft. Na in 1907 een deel van het seizoen geopend te zijn geweest, wordt het badhotel in 1908 in zijn geheel verhuurd en blijft het voor 'los volk' gesloten. Als Von Bernstorffs hotelpachter De Deken aan het eind van het seizoen 1909 kritiek heeft op de bestaande verbinding, houdt Brands het voor gezien. Hij zal in 1910 niet meer op *Schiermonnikoog* varen. Een nieuwe motorboot voor de dienst op Groningen, de *Thea Lotte*, gebouwd voor rekening van De Deken, zal de verbinding overnemen. In 1917 zet Brands een punt achter zijn loopbaan als stoombootondernemer, als de *Reitdiep* aan J. Kramer wordt verkocht. De stoomboot, die *Schiermonnikoog* zijn eerste van weer en wind onafhankelijke verbinding heeft gegeven, is uitgerangeerd. Motorboten nemen het over.

De Sophia na ombouw tot schroefboot te Zoutkamp. (Foto J. Brands, Zoutkamp)

De Sophia, mogelijk in de strenge winter van 1890 in Zoutkamp. Hier zien we tegelijk wat Brands buiten het toeristenseizoen met de Sophia deed: slepen (Foto J. Brands, Zoutkamp)

